

◄ **یادداشت**   **جواد محرمی**

امنیت فرهنگی معکوس نشود

رویکردهای امنیتی نباید بر فضای فرهنگ غلبه کنند. فرهنگ حوزه حساسی است و پیچیدگی‌های زیادی دارد. مدیران فرهنگی باید از دقیق‌ترین افراد باشند. امنیت فرهنگی مقوله مهمی قلمداد می‌شود. اینها گزاره‌هایی است که آن را زیاد شنیده‌ایم ولی به نظر می‌رسد آنگونه که باید در سطح کنشگران اصلی فرهنگی کشور نهادینه نشده و درک دقیق، هماهنگ و درستی درباره آن پدید نیامده است. بر خلاف همیشه نوع مواجهه رسانه ملی با موضوع شاخ‌های اینستاگرامی این بار صرفاً از سوی ضدانقلاب و اقلیت اباحه‌گر مورد انتقاد جدی واقع نشد و بخش قابل توجهی از جامعه متدین کشور نیز به نوع تولید و اجرای یک مستند در این باره اعتراض کردند، به خصوص بخشی از این مستند با عنوان بی‌راهه که در بخشی از آن دختری ک سن کم و سال با گریه درباره عمل محرمانه‌اش توضیح می‌دهد. درباره حساسیت‌های حوزه فرهنگ و اینکه به دلیل همین حساسیت‌ها نباید این احساس در جامعه ایجاد شود که رویکرد امنیتی به این حوزه بر سایر رویکردها غلبه پیدا کرده زیاد شنیده‌ایم.
اینکه حوزه فرهنگ اهمیت زیادی دارد و دشمن در وضعیت که توان حمله نظامی را ندارد از راه فرهنگ به جامعه شیخونی می‌زند نیز زیاد سخن به میان رفته است.
اینکه رویکرد امنیتی دستگاه‌هایی مثل قوه قضائیه در حوزه فرهنگ به لحاظ ذاتی پررنگ‌تر است ولی این باعث نمی‌شود از ملاحظات فرهنگی که می‌تواند افکار عمومی را جر بحددار کند غفلت کند هم تا حدودی به گوشمان رسیده‌است اما همه اینها باعث نشده که همچنان برخی نهادهای فرهنگی ملاحظات و حساسیت‌های حوزه فرهنگ را آنطور که باید مورد توجه و اهمیت قرار دهند.

وقتی می‌گوییم فرهنگ حوزه‌ای است که در آن نباید فعالیت‌های امنیتی غلبه پیدا کند یا حداقل احساس غلبه رویکردهای امنیتی در این حوزه به جامعه القا شود، یعنی عملکرد دستگاه‌ها و نهادها در این حوزه باید با حساسیت و دقت بیشتری دنبال شود. وقتی از لزوم پیوست فرهنگی برای هر نوع فعالیت اقتصادی، سیاسی، ورزشی و حتی عمرانی سخن به میان می‌آوریم، دیگر معلوم است که در حوزه اجرای امنیت فرهنگی خود فرهنگ تا چه اندازه اهمیت دارد.

وقتی می‌گوییم و تأکید می‌کنیم که جامعه نباید احساس کند اصلی‌ترین ابزار نظام اسلامی برای هدایت و مدیریت فرهنگ در بعد انتظامی و قضایی تعریف می‌شود، یعنی به لزوم غلبه فرهنگ بر همه مقولات تأکید می‌کنیم. اساسی‌ترین بعد مسئله جنگ نرم که کشور از ابتدای انقلاب به طور جدی با آن دست و پنجه نرم می‌کند بعد فرهنگی است. رهبر معظم انقلاب نزدیک به یک دهه پیش از لزوم جنبش نرم‌افزاری در کشور با همت جوانان سخن به میان آوردند. اگر این جنبش درست فهمیده می‌شد و از سوی مدیران فرهنگی کشور با پها و زیربنای آفرنی آن به درستی پیریزی می‌شد امروز برای توجیه مردم به اینکه فضای مجازی در کنار فرصت‌هایش چه تهدیدهایی می‌تواند داشته باشد، رویکرد امنیتی غلبه پیدا نمی‌کرد یا حداقل غلبه رویکرد امنیتی در این عرصه به بخش اعظمی از مردم القا نمی‌شد.

رسانه‌ها هم به ویژه رسانه ملی برای ارتقای فرهنگ کشور بیش از آنکه به بازتاب نحوه مواجهه قضایی و انتظامی با برخی فعالان فضای مجازی که به طور سازماندهی‌شده در این فضا فعالیت نمی‌کنند و صرفاً تحت تأثیر جریان‌های سیاسی نیستند، نیاز داشته باشد و این اولویتهای ذاتی خود قلمداد کند. نیاز به فرهنگ‌سازی و نهادی طبیعی است که میان باندیهایی که به طور ساختاری حیریم فرهنگی جامعه را مورد مخاطره قرار می‌دهد با شهروندانی که به واسطه ضعف عملکرد نهادهای فرهنگی دچار سبک زندگی بیگانه شده‌اند و از عواقب سوءتربیع فرهنگ غیر آگاهی چندانی ندارند باید تفاوت قائل شد و البته رسانه ملی باید این امر پدیدهی را سرلوحه امور خود قرار دهد که امروزه هر طریقه و روش ساخت مستند ظرفت‌های هنری خاصی را می‌طلبد و لازم است برای پیشگیری از سوء تفاهات و البته سوءاستفاده‌های دشمن به بعد هنری و روانشناسانه تولید مستند و برنامه‌های گوناگون توجه مضاعفی صورت گیرد. امنیت فرهنگی چیزی است که جامعه آن را مطالعه می‌کند اما فرهنگ امنیتی رویکردی است که نیاید به ویژه در عرصه رسانه غلبه نشان بدهد.

◄ **تلویزیون**

تیزرهایی که تلویزیون پزیش را می‌دهد اما پولش را نه

یک فعال فرهنگی از اینکه صداوسیما پول پخش ویدئوهای تولیدی عمار را نمی‌دهد انتقاد کرد. محمدرضا شهبازی فعال فرهنگی و همکار مؤسسه عمار در توضیح نوشت: «فکر کنید طرحی دایدبر برای تولید، به دلیل کیفیت پایین رد میشه. بعد در خط تهمون طرح رو می‌سازید، حالا محصول آماده رو همون جایی که طرح ورود کرده بود می‌خزه ولی ارزش استفاده می‌کنه و پهاش یز میده ولی بعد از یک سال هنوز پولش رو نمیده. این حکایت تلویزیون و تیزراهی اقتصاد مقاومتی و مدرسه سینمایی عمار است.»
شاید خیلی‌ها ندانند تیزراهی مربوط به اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولید ملی که چند ماهی است از رسانه ملی پخش می‌شود و بازتاب‌های مثبت زیادی هم داشته و البته تأثیر گذاری آن هم در میان جامعه به چشم می‌خورد، تولید مدرسه سینمایی عمار است.

| روزنامه جوان | شماره ۵۴۱۵ | چهارشنبه ۲۰ تیر ۱۳۹۷ | ۲۷ شوال ۱۴۳۹ | اذان ظهر: ۱۳:۱۰ | غروب آفتاب: ۲۰:۲۲ | ۲۰مغرب:۲۰:۴۲ | نیمه‌شب:۰۱:۰۸ | اذانصبح فردا: ۰۱:۵۵ | طلوع آفتاب فردا: ۰۵:۵۸

پخش یک مستند حاشیه‌ساز از تلویزیون، واکنش‌های زیادی در پی داشت

گم‌شدن موضوع اباحه در مستند «بی‌راهه»

■ **محمد صادقی**

پخش مستند «بی‌راهه» از شبکه اول سیما که در بخشی از آن اعتراضات چند شاخ اینستاگرامی نیز پخش شد، واکنش‌های زیادی را در پی داشت و در نهایت صداوسیما را به واکنش وادار کرد. چند روز بعد از پخش مستند «بی‌راهه» از تلویزیون که واکنش‌های مختلفی را در پی داشت، مدیر کل روابط عمومی صداوسیما، به نقدی وارد شده و به عملکرد این سازمان پاسخ داد.

■ **صداوسیما: خواسته خانواده‌ها بود**

محمدحسین زنجیران، مدیر کل روابط عمومی صداوسیما، می‌گوید: وظیفه ذاتی رسانه ملی و خواست مردم به ویژه خانواده‌هاست که اطلاعات بیشتری در خصوص آسیب‌های فضای مجازی داشته باشند و نباید وقتی مسئولان مربوط در حوزه فضای مجازی به وظایفشان در ساماندهی فضای مجازی عمل نمی‌کنند ما دست روی دست بگذاریم و برنامه‌های آگاهی‌بخش به خانواده‌ها ارائه نکنیم.

با اشاره به همکاری با نیروی انتظامی ادامه می‌دهد: این مستند تولید معاونت اجتماعی نیروی انتظامی بوده است. تا یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌های مشترک ما در هر حرکت در مسیر پیشگیری است و همان‌طور که گفتیم بسیاری از خانواده‌ها با ما تماس می‌گیرند و مطالبه جدی در زمینه برنامه‌های آگاهی‌بخش در حوزه فضای مجازی دارند.

اما اصل ماجرای که باعث نقد عملکرد صداوسیما شد، چه بود؟ بی‌راهه عنوان مجموعه مستندی است «پیرامون اقدامات و برخورد‌های پلیس با جرائم و مفاسد اجتماعی» که در هر قسمت از آن یکی از معضلات اجتماعی زیر ذره بین می‌رود. در آخرین قسمت پخش شده از مجموعه «بی‌راهه» ویدئویی از صحبت‌های «مانده هزبری» و سه فرصنده دیگر که از خود فیلمبرداری کرده و در فضای مجازی منتشر می‌کردن پخش می‌شود. نحوه پرداخت این مستند به صحبت‌های «مانده» گویا برخلاف نظر سازندگان این است، که به دنبال متنبه شدن مجرمان احتمالی است، باعث القای حس مظلومیت به بیننده شده است.

پخش این تصاویر برخی انتقادها را در پی داشت اما رویکرد اصلی اغلب پزراهه، صداوسیما بود.

■ **واکنش‌ها به «بی‌راهه»**
به غیر از اظهارات فله‌ای برخی از سایت‌های خبری ضدانقلاب و واکنش‌های هیجانی افرادی که معمولاً

◄ **حکمت**

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیرعامل و مدیر مسئول: عبدالله گنجی

سر دبیر: غلامرضا صدیقیان

آدرس: تهران، خیابان شهید مطهری

تقاطع میزای شیرازی، پلاک ۳۸۴

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۳۴۱۶۵۴

روابط عمومی: ۸۸۴۹۸۴۴۸.
نمابر: ۶-۸۸۸۴۵۶۳۴

توزیع: شرکت نشر گستر امروز ۸۸۸۶۲۱۹۴

چاپ تهران: چاپخانه روزنامه جوان

www.javanonline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۵۴۱۵ | چهارشنبه ۲۰ تیر ۱۳۹۷ | ۲۷ شوال ۱۴۳۹ | اذان ظهر: ۱۳:۱۰ | غروب آفتاب: ۲۰:۲۲ | ۲۰مغرب:۲۰:۴۲ | نیمه‌شب:۰۱:۰۸ | اذانصبح فردا: ۰۱:۵۵ | طلوع آفتاب فردا: ۰۵:۵۸

◄ **نما حسین کشکار**

حکمت ۱۰

با مردم آن گونه معاشرت کنيد

که اگر مرديد بر شما اشک ريزند

و اگر زنده مانديد، با اشتياق سوی

شما آيند.

گفت‌وگوی «جوان» با حمید برقعی، شاعر آیینی کشور

شعر آیینی نسبت به گونه‌های دیگر شعر بر تری دارد

■ **محمدعلی میرزایی**

سیدحمیدرضا برقعی از آن دست شاعرانی است که در میان جوانان طرفداران بسیاری دارد، خوب شعر می‌سراید و اتفاقاً خوب هم می‌خواند، شاید بدین جهت است که ذاتقه حاضران در محافل را می‌شناسد و مخاطب را اقناع می‌کند. با این شاعر آیینی که اخیراً محفل شعر صادقانه را در سطح کشور برگزار کرده در خصوص حال و هوای این روزهای ادبیات و شعر آیینی و موضوعات دیگر گفت‌وگویی را انجام دادیم که از نظر تان می‌گذرد.

در حال حاضر وضعیت شعر آیینی مناسب است؟

من در مصاحبه‌ای که اخیراً داشتم به این مطلب اشاره کردم که شعر آیینی نسبت به قالب‌های دیگر در بهترین حالت ممکن قرار دارد. شعر آیینی با توجه به شعرایی که وجود داشته به لحاظ کیفی و کمی در بهترین حالت ممکن قرار دارد و به نظر من برتری نسبت به گونه‌های شعر دیگر دارد. چون روز به روز رویش شعر آیینی را به لحاظ محتوا و به وجود آمدن شعرای جوان شاهد بوده‌ایم تا اندازه‌ای که شاعران جوان در موضوع کلاسیک نسبت به شاعران پیشکوت تأثیر گذار بودند و این مسئله کاملاً مشهود است.

با توجه به اینکه مقام معظم رهبری همه ساله در ایام ماه مبارک رمضان با شعرا دیداری را در دستور برنامه‌های خود قرار دارد، به نظر شما این مسئله تا چه اندازه در ساختار ادبی کشور تأثیر گذار بوده است؟

من معتقد هستم بهترین و مهم‌ترین اتفاق ادبی کشور دیدار شاعران با مقام معظم رهبری است و امسال هم ایشان به این نکته اشاره داشتند که من تأثیری در انتخاب آدم و دعوت از آنها ندارم ولی به نظر من کسانی که مدیریت این جلسه را عهده‌دار هستند باید تا اندازه‌ای در این رابطه تجدیدنظر کنند.

پژوهش و میزان مطالعه شاعران را در وضعیت کنونی چگونه از زبایی می‌کنید؟

این مسئله توضیح و وضاحت است، در گذشته و حال عنوان حکیم را بر ابوالقاسم فردوسی اطلاق می‌کردند. شاعر به این دلیل که کسی که شعر می‌سراید باید اطلاعات کافی در خصوص علوم متفاوت را می‌داشت، مثلاً یک شاعری مانند هوشمندی صداوسیما باید در اینجای خودش را نشان بدهد که حداقل پیش از پخش مستند به عواقب اجتماعی آن فکر کند.

سوم مرداد ماه در فرهنگسرای اندیشه برگزار می‌شود

چهارمین اجلاس جهانی شاعران همسرا با میزبانی ۴۵۰ شاعر

■ **فرزین ماندگار**

رئیس چهارمین اجلاس جهانی شاعران همسرا از میزبانی پیش از ۴۵۰ شاعر ایرانی و خارجی در این رویداد فرهنگی خبر داد.

سیدعباس مجایی روز گذشته در نشست رسانه‌ای چهارمین اجلاس جهانی شاعران همسرا که در محل موزه امام علی(ع) برگزار شد، شعر را زبان مشترک ملت‌ها دانست و گفت: این هنر ادبی موجب وحدت اقوام در داخل و خارج کشور می‌شود. وی با اشاره به بخش‌های مختلف این اجلاس و تشریح روند برگزاری آن اظهار داشت: این اجلاس در دو بخش شعر و ادبیات به صورت همسرایی برگزار خواهد شد. مجایی با اشاره به اینکه این اجلاس یک روزه و سوم مرداد ماه در فرهنگسرای اندیشه برگزار می‌شود، گفت: شاعران ایرانی و خارجی می‌توانند سروده‌های خود را از طریق سایت مؤسسه نور گستر گل‌ها برای حضور در این اجلاس ارسال کنند. رئیس چهارمین اجلاس جهانی شاعران همسرا در ادامه با بیان اینکه از فروردین سال ۹۴ سایت همسرایی افتتاح و از همان سال رادیوی اینترنتی به نام تأسیس شده‌است، اظهار داشت: این رادیو پنج ساعت برنامه زنده داشت و تازه‌ترین سروده‌های شعرا در آن خوانده و به آن امتیاز داده می‌شد. به گفته وی، حتی گاهی از شاعران دعوت می‌شد تا در رادیو نیازها و خواسته‌هایشان را بیان کنند، به جز ایران، ۲۴۰ کشور شنونده این رادیو هستند اما چند روز پیش به دلیل مشکلات اقتصادی سرور دستگاه که در کشور فرانسه است، قطع شد. وی یادآور شد: به دلیل تحریم‌ها، رادیوی ما را که مرکز آن در فرانسه است تعطیل کردند. در حالی که ما هیچ فعالیت سیاسی نداشته و نخواهیم داشت، اما ما تلاش

فضای مجازی بسنده می‌کنند.

در بین آثاری که شما تولید کردید احساس می‌شود اثری خاصی به جایگاه حضرت علی(ع) دارید علت چیست؟

بله، در مجموعه آخر که «تحریر» نام دارد هم تمام محتوای آن در خصوص حضرت علی(ع) بود. دو دلیل وجود دارد که شعر اتفاقاً است که درون شاعر رخ می‌دهد و چون حس خوبی نسبت به ایشان دارم بیشتر می‌توانم درباره ایشان بنویسم و دلیل دیگر هم به نظر من این است که حضرت علی(ع) به این دلیل خلق شده‌است که مدح شود، شخصیتی است به خاطر ابعاد گوناگون در فراز و نشیب‌های زندگی موضوعات شاعر گونه زیادی نسبت به دیگر ائمه(ع) دارند، به خاطر همین اتفاق خدا را شکر می‌کنم.

قطعه و اثر «انار» از شما خیلی در میان دوستداران شعر آیینی گل کرد و مورد پسند واقع شد. خودتان هم ظاهر بیشتر از همه این اثر را دوست دارید؟

به این دلیل که بیشتر شعرا را از این قطعه می‌خوانم تصویری به وجود می‌آید که بیشتر این اثر را دوست دارم در صورتی که تمام آثار و قطعات خود را می‌پسندم با اینکه کامل نیستند.

در حال حاضر اثر جدیدی را در دست دارید؟

در این رابطه آن شاه‌الله بعدها صحبت می‌کنم که از طریق رسانه‌ها اعلام می‌شود.

به عنوان سؤال آخر بفرمایید آیا درد دل یا صحبت خاصی دارید؟

امیدوارم حداقل آن اندازه‌ای که مقام معظم رهبری به ادبیات و شعر اهمیت می‌دهند مسئولان ذریبط دولتی این موضوع ارزش مناسبی قائل شوند، مثلاً در نگاه «خانه پدری» با توجه به هزینه‌هایی که برای این اثر شد اما اتفاق مبارکی در عرصه ادبیات و نگاهم محسوب می‌شود.